

**บรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร กองคลัง
สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง**

**คณะกรรมการการจัดการองค์ความรู้และวิจัย
กองคลัง**

บทคัดย่อ

การวิจัยสถาบันครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาข้อมูลบุคลากร กองคลัง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งมีผลต่อบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร กองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2) เพื่อศึกษาบรรยากาศองค์กร และประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นบุคลากรในสังกัดกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 158 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลของการวิจัยพบว่า บรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร กองคลังในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาบรรยากาศองค์กรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับของบรรยากาศองค์กรอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีระดับบรรยากาศองค์กรด้านความรู้สึกผูกพันมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านความมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการทำงาน ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านมาตรฐานการทำงาน ด้านการรับรู้ผลงานและรางวัล

และด้านการให้ความสำคัญสนับสนุนและความอบอุ่น ตามลำดับ และพิจารณาประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าระดับของประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีระดับประสิทธิภาพในการทำงานด้านความรู้และทักษะในงานที่รับผิดชอบมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน ด้านการปรับปรุงรูปแบบการทำงาน และด้านการสรุปผลการทำงาน และแนวทางแก้ไข ตามลำดับ

ความเป็นมาและความสำคัญ

กองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง จัดตั้งขึ้นพร้อมกับการก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงเมื่อปี พ.ศ. 2514 และเป็นหน่วยงานสนับสนุนงานของมหาวิทยาลัย ปัจจุบันมีการแบ่งส่วนราชการออกเป็น 5 งาน 1 โครงการ ได้แก่ งานการเงิน งานบัญชี งานพัสดุ งานงบประมาณ งานธุรการและโครงการ 3 มิติ

บรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานสำคัญต่อบุคลากรในองค์กร โดยบรรยากาศองค์กรเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อบุคลากรในองค์กรนอกจากบุคลากรในองค์กรจะปฏิบัติงานภายใต้นโยบายขององค์กรมีการกำกับ ควบคุมโดยผู้บังคับบัญชา มีโครงสร้างองค์กร กฎระเบียบขององค์กรแล้ว ยังมีสภาพแวดล้อมในองค์กรที่บุคลากรรู้สึกและรับรู้ได้ซึ่งมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรเช่นกัน ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้คือบรรยากาศขององค์กร บรรยากาศองค์กรมีความสำคัญต่อผู้บริหารและบุคคลอื่น โดยบรรยากาศองค์กรที่ดีจะทำให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นคือ ผลการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและได้รับผลกำไรจากการปฏิบัติงาน อีกทั้งผู้บริหารมีอิทธิพลต่อบรรยากาศองค์กรของหน่วยงานหรือแผนงานในองค์กรเป็นอย่างยิ่ง และความเหมาะสมระหว่างบุคลากรกับปริมาณภาระงานในองค์กร จะทำให้บุคลากรมีความพึงพอใจในงาน บรรยากาศองค์กรที่ดีจะส่งผลให้บุคลากรมีการทำงานที่ดีขึ้นสิ่งที่จะสร้างให้เกิดบรรยากาศที่ดีเหมาะสมแก่การทำงาน ได้แก่ การมีการบังคับบัญชาที่ดี บรรยากาศการทำงานเป็นแบบเปิด การที่สมาชิกในองค์กรมีขวัญและ

กำลังใจที่ดีในการทำงาน รวมทั้งการที่องค์กรมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพทางสังคมทางจิตใจที่ดี เพียงพอที่จะเสริมสร้างให้เกิดบรรยากาศที่ดีได้

ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงมองเห็นถึงความสำคัญที่จะศึกษาถึงบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง แล้วนำผลการศึกษาวิจัยเสนอผู้บริหารเพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาวางแผน กำหนดนโยบายและตัดสินใจเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง พัฒนาระบบการทำงานและการตัดสินใจในการบริหารงานในองค์กรได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลบุคลากร กองคลัง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งมีผลต่อบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อศึกษาบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. นำเสนอผลงานวิจัยต่อผู้บริหารเพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาวางแผนกำหนดนโยบายและตัดสินใจเพื่อปรับปรุงแก้ไขระบบการบริหารงานให้เกิดการพัฒนา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร กองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ประชากร ได้แก่ บุคลากรในสังกัดกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 158 คน (ฐานข้อมูลบุคลากร กองคลัง สำนักงานอธิการบดี ณ ม.ค. 2554) ประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างบวรายได้ ลูกจ้างปฏิบัติงานชั่วคราวรายปี

ตัวแปร คือการศึกษาวิจัยบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร กองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

- ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน

- ตัวแปรตาม ได้แก่ บรรยากาศองค์กร จำแนกเป็น 6 ด้าน คือด้าน โครงสร้างองค์กร ด้านมาตรฐานการทำงาน ด้านความมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการทำงาน ด้านการรับรู้ผลงานและรางวัล ด้านการให้ความสนับสนุนและความอบอุ่นด้านความรู้สึกรักผูกพัน และประสิทธิภาพในการทำงาน จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านความรู้และทักษะในงานที่รับผิดชอบ ด้านการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน ด้านการปรับปรุงรูปแบบการทำงาน และด้านการสรุปผลการทำงาน และแนวทางแก้ไข

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งมีผลต่อบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. ทำให้ทราบถึงบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3. ทำให้หน่วยงานสามารถวางแผน กำหนดนโยบาย และตัดสินใจในหน่วยงานของกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บุคลากรที่สังกัดในกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 158 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบ Check List

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นคำถามปลายปิด (Close – Ended Questionnaires) ชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยดัดแปลงจากมาตราส่วนประเมินค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน (สมบุรณ์ สุริยวงศ์ และคณะ 2544 : 116) ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ระดับของบรรยากาศและประสิทธิภาพมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ระดับของบรรยากาศและประสิทธิภาพมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ระดับของบรรยากาศและประสิทธิภาพปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ระดับของบรรยากาศและประสิทธิภาพน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ระดับของบรรยากาศและประสิทธิภาพน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายตามค่าเฉลี่ย (สมบุรณ์ สุริยวงศ์ และคณะ 2540, 134)

คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในช่วงวันที่ 8 – 11 เดือนกุมภาพันธ์ 2554 ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 150 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการแจกแจงแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ตรวจสอบเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยสถิติใช้ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลของบุคลากรกองคลังซึ่งมีผลต่อบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง และเพื่อศึกษาถึงบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การวิจัยเรื่อง บรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะผู้วิจัยมุ่งศึกษาข้อมูลจากบุคลากร กองคลังโดยศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศองค์กร จำแนกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านมาตรฐานการทำงาน ด้านความมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการทำงาน ด้านการรับรู้ผลงานและรางวัล ด้านการให้ความสนับสนุนและความอบอุ่น และด้านความรู้สึกผูกพัน ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำงาน จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้และทักษะในงานที่รับผิดชอบ ด้านการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน ด้านการปรับปรุงรูปแบบการทำงาน และด้านการสรุปผลการทำงานและแนวทางแก้ไข โดยมีระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย 4 เดือน (เดือนมกราคม – เมษายน 2554)

คณะผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่บุคลากรที่สังกัดในกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 158 คน โดยใช้ระเบียบวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหงและแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยมีทั้งหมด 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบรรยากาศองค์กร จำแนกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านมาตรฐานการทำงาน ด้านความมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการทำงาน ด้านการรับรู้ผลงานและรางวัล ด้านการให้ความสนับสนุนและความอบอุ่น ด้านความรู้สึกผูกพัน และเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำงาน

ของบุคลากร กองคลัง จำแนกเป็น 4 ด้านได้แก่ ด้านความรู้และทักษะในงานที่รับผิดชอบ ด้านการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน ด้านการปรับปรุงรูปแบบการทำงาน และด้านการสรุปผลการทำงานและแนวทางแก้ไข เป็นคำถามปลายปิด (Close – Ended Questionnaires) ชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับโดยคัดแปลงจากมาตราส่วนประเมินค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale)

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถาม จำนวน 158 ชุด และสามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาได้จำนวน 150 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.94 ของแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด และนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมาคำนวณ โดยโปรแกรม SPSS for Window วิเคราะห์หาค่าทางสถิติที่ต้องการคือค่าร้อยละ สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2

การวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบข้อมูลของบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวทำให้หน่วยงานสามารถวางแผน กำหนดนโยบาย และตัดสินใจในหน่วยงานของกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง บรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า

1. บุคลากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 51 ปีหรือมากกว่า มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี เป็นลูกจ้างบรายนได้และมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี
2. ข้อมูลเกี่ยวกับบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลังในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาได้ดังนี้คือ

บรรยากาศองค์กร บรรยากาศองค์กรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าระดับของบรรยากาศองค์กรอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีระดับบรรยากาศองค์กรด้านความรู้สึกผูกพันมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านความมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการทำงาน ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านมาตรฐานการ

ทำงาน ด้านการรับรู้ผลงานและรางวัล และด้านการให้ความสนับสนุนและความอบอุ่นตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดปรากฏผล ดังนี้

1. ด้านความรู้สึกผูกพัน พบว่า บุคลากรกองคลังมีความภาคภูมิใจที่ได้ทำงานในหน่วยงานอยู่ในระดับมาก
2. ด้านความมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการทำงาน พบว่า บุคลากรกองคลังมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอยู่ในระดับมาก
3. ด้านโครงสร้างองค์กร บรรยากาศองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีบรรยากาศองค์กรอยู่ในระดับมากทั้งสองข้อเรียงตามลำดับ ได้แก่ หน่วยงานมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจนและมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน
4. ด้านมาตรฐานการทำงาน พบว่า หน่วยงานมีการกำกับ และดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้อยู่ในระดับมาก
5. ด้านการรับรู้ผลงานและรางวัล พบว่า หน่วยงานให้การสนับสนุนบุคลากรในการพัฒนาความรู้ ความสามารถอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับมาก
6. ด้านการให้ความสนับสนุนและความอบอุ่น บรรยากาศองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีบรรยากาศองค์กรอยู่ในระดับมากและปานกลาง เรียงตามลำดับ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาที่ดี และมีบรรยากาศความสัมพันธ์ภายในหน่วยงานที่ดี

ประสิทธิภาพในการทำงาน ประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกองคลัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าระดับของประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีระดับประสิทธิภาพในการทำงานด้านความรู้และทักษะในงานที่รับผิดชอบมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน ด้านการปรับปรุงรูปแบบการทำงาน และด้านการสรุปผลการทำงาน และแนวทางแก้ไข ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดปรากฏผล ดังนี้

1. ด้านความรู้และทักษะในงานที่รับผิดชอบ พบว่า บุคลากรมีความรู้และทักษะในงานที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี

2. ด้านการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน พบว่า บุคลากรมีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้
3. ด้านการปรับปรุงรูปแบบการทำงาน พบว่า บุคลากรมีการปรับปรุงรูปแบบการทำงานอย่างสม่ำเสมอ
4. ด้านการสรุปผลการทำงาน และแนวทางแก้ไข พบว่า บุคลากรมีการสรุปผลการทำงานและหาทางแก้ไขการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงบรรยากาศองค์กรและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร กองคลัง

บรรยากาศองค์กร

1. ผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานมีบรรยากาศองค์กร อยู่ในระดับมาก ซึ่งองค์ประกอบของบรรยากาศมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในงานของบุคลากรซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของบุคลากรและองค์กร ดังนั้นผู้บริหารองค์กรควรมีการพัฒนาบรรยากาศองค์กรอย่างต่อเนื่อง สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนี้

1.1 ด้านความรู้สึกผูกพันของบุคลากรต่อองค์กร โดยพิจารณาถึงลักษณะของบรรยากาศองค์กร 3 ประเภทดังนี้ (Litwin, G. H. & Stringer, R.. A. (1968: 113)

1. บรรยากาศองค์กรที่มุ่งความสำเร็จ มีลักษณะที่สำคัญคือ เน้นความรับผิดชอบของบุคคลทุกระดับในการปฏิบัติงาน การให้รางวัลและยอมรับผู้ที่มีผลงานดี สร้างความประทับใจให้แก่บุคลากร

2. บรรยากาศองค์กรมุ่งความสัมพันธ์ มีลักษณะสำคัญคือ การเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาในทีมงาน และสนับสนุนการสร้างสัมพันธ์ภายในกลุ่มอย่างเปิดเผยและจริงใจ ให้การส่งเสริมและสนับสนุนแก่บุคลากรในทุกระดับ ให้ความอิสระในงานและจัดโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อน ให้การยอมรับบุคลากรทุกคนว่าเป็นสมาชิกที่สำคัญต่อกลุ่ม

3. บรรยากาศที่มุ่งการใช้อำนาจ มีลักษณะสำคัญคือ มีการกำหนดโครงสร้างที่ชัดเจน เหมาะสม ลดขั้นตอนในการทำงาน ให้มีการยอมรับบุคลากรที่มีอำนาจ หน้าที่และตำแหน่งที่สูงกว่า กระตุ้นให้มีการใช้อำนาจหน้าที่อย่างเป็นทางการในการจัดการกับความขัดแย้งและความคิดเห็นที่ไม่ลงรอยกัน

1.2 ด้านความมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการทำงาน ควรมีการตรวจสอบการทำงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ บุคลากรบางส่วนยังขาดความรับผิดชอบต่อในงาน ทำให้เกิดปัญหาภายในงาน เมื่อเกิดอุปสรรคในหน่วยงานควรเน้นให้บุคลากรแก้ปัญหาด้วยตนเองให้มากขึ้น และส่งเสริมบุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานที่ตนเองรับผิดชอบ

1.3 ด้านโครงสร้างองค์กร หน่วยงานมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการทำงาน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน แต่ยังขาดการชี้แจงนโยบายการบริหารให้บุคลากรในหน่วยงานรับทราบ และบางหน่วยงานควรมีการปรับลดขั้นตอนการทำงานให้กระชับเข้าถึงง่าย เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปได้ด้วยดี และเพื่อป้องกันปัญหาหรืออุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติงาน หน่วยงานต้องจัดให้มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงขึ้น เพื่อสร้างมาตรการควบคุมรองรับความเสี่ยงด้านต่างๆที่อาจเกิดขึ้น

1.4 ด้านมาตรฐานการทำงาน หน่วยงานควรมีการปรับปรุงมาตรฐานการทำงานของบุคลากรให้สูงขึ้น มาตรฐานการทำงานต้องมีความเหมาะสมในบุคลากรทุกตำแหน่งเพื่อให้บุคลากรมีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

1.5 ด้านการรับรู้ผลงานและรางวัล ควรส่งเสริมให้บุคลากรที่มีความเหมาะสมได้เลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น ควรพิจารณาความดีความชอบให้แก่บุคลากรผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดีเยี่ยมเสมอ อีกทั้งควรมีการยกย่องชมเชยผู้ที่ปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรและเป็นแบบอย่างของเพื่อนร่วมงาน

1.6 ด้านการให้ความสนับสนุนและความอบอุ่น ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศโดยการพบปะพูดคุยให้ความรู้เรื่องการปฏิบัติงานของบุคลากร การสนับสนุนบุคลากรในการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆอย่างสม่ำเสมอ และบุคลากรในองค์กรต้อง

ร่วมกันสร้างบรรยากาศในองค์กรที่แสดงถึงความเอื้ออาทร เกื้อหนุนกัน ส่งเสริมซึ่งกัน และกัน มีจิตใจที่เป็นกัลยาณมิตรต่อกัน คิดดีทำดีต่อเพื่อนร่วมงาน

ประสิทธิภาพในการทำงาน

2. ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร อยู่ในระดับมาก ซึ่งประสิทธิภาพในการทำงานนั้นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ทั้งปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้บริหาร เช่น ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร วุฒิภาวะทางอารมณ์ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ ปัจจัยเกี่ยวกับบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ เช่น บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงกับสายงาน บุคลากรทำงานอย่างเต็มความสามารถด้วยความกระตือรือร้น มีความพร้อมในการเรียนรู้ และพัฒนาและมีความภาคภูมิใจในองค์กร ฉะนั้นหน้าที่ของผู้บริหารก็คือ การกระตุ้นให้บุคลากรใช้ความรู้ความสามารถ และศักยภาพในการทำงานอย่างเต็มที่ ดังนั้นผู้บริหารองค์กรควรพัฒนาประสิทธิภาพบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนี้

2.1 ด้านความรู้และทักษะในงานที่รับผิดชอบ บุคลากรควรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะในงานที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การจัดการอบรมในงานที่ปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลง

2.2 ด้านการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน ด้านการปรับปรุงรูปแบบการทำงาน และด้านการสรุปผลการทำงาน และแนวทางแก้ไข ผู้บริหารควรจัดประชุมถ่ายทอดความรู้เรื่องแผนสู่บุคลากรทุกหน่วยงาน เช่น แผนการดำเนินงาน แผนปฏิบัติงานของหน่วยงาน

บรรณานุกรม

- ดรั๊กเกอร์, ปีเตอร์ เฟอร์คินานด์. 2544. การบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21. แปลจากเรื่อง Management Challenges for the 21st century โดยชินจิตต์ แจ็งเจนกิจ. กรุงเทพฯ : เอ. อาร์ บีซิเนส เพรส.
- ทิพาวดี เมฆสวรรค์. 2538. การส่งเสริมประสิทธิภาพในระบบราชการ. กรุงเทพฯ : สำนักงาน ก.พ.
- ยุวบุษ ภูลาตี. 2548. การวัดประสิทธิภาพ. [ออนไลน์]แหล่งที่มา: <http://isc.ru.ac.th/data/PS0001274.doc> (21 มกราคม 2551).
- วรัท พุกษากุลนันท์. 2549. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการศึกษา. [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <http://www.edtechno.com/1/index.php?option=com> (21 มกราคม 2551).
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. 2550. ประสิทธิภาพ. [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0> (21 มีนาคม 2551).
- สมยศ นาวิการ. การบริหาร. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ, 2536.
- สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. พฤติกรรมองค์การ : ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- สุรพงษ์ ภัยโยภาพ. 2546. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมศักดิ์ คำริชอบ. 2534. การประเมินผลการปฏิบัติงาน. (อัครสำเนา). อ้างถึงในสุรพงษ์ ภัยโยภาพ. 2546. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อรุณ รักธรรม. การพัฒนาองค์การแนวความคิดและการประยุกต์ใช้ในระบบสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2537.

Litwin, G. H. & Stringer, R. A. **Motivation and organizational climate.** Boston:
Division of Research Harvard Business School, 1968.

Millett, John D. 1954. **Management in the Public Service: The Quest for Effective
Performance.** New York: McGraw – Hill.

Petersen, Elmore and Plowman, Grosvenor E. 1953. **Business Organization and
Managemet.** Illinois: Irwin.

Steers, R. M. **Antecedents and outcomes of organizational commitment.** New York:
Mc Graw – Hill, 1977.

ผู้บริหารกองคลังที่ปรึกษาโครงการวิจัยสถาบัน

1. รองศาสตราจารย์นิฤมล มณีสว่างวงศ์	รองอธิการบดีฝ่ายคลัง
2. นายธีระ ทองประกอบ	ผู้อำนวยการกองคลัง
3. นางสาววนิดา ไทยเจริญ	หัวหน้างานงบประมาณ
4. นางสาววนิดา นภาพร	รักษาการหัวหน้างานธุรการ
5. นางวัชรี พยัคฆ์	รักษาการหัวหน้างานบัญชี
6. นางสาวไขไชนทร เพชรรัตน์	หัวหน้างานการเงิน
7. นางสาวอุษา ไผ่ตรีบุญกุล	หัวหน้างานพัสดุ
8. นางลดาภรณ์ สงแก้ว	รักษาการหัวหน้าโครงการ 3 มิติ

หัวหน้าโครงการและผู้ร่วมวิจัย

1. นางสาวพจนีย์ จุฬารัตน์	หัวหน้าโครงการวิจัย
2. นางวาสนา ศรีรัตน์	ผู้วิจัย
3. นายนันท์ศักดิ์ สุขสวัสดิ์	ผู้วิจัย
4. นางวงเดือน พิมพ์สวัสดิ์	ผู้วิจัย
5. นายศิริชัย นรจิน	ผู้วิจัย
6. นางสาวกรชนก ไกรนรา	ผู้วิจัย
7. นางสาวศศิธร โปธิ์ทอง	ผู้วิจัย
8. นางสาวอินอัปสร สุขสวัสดิ์	ผู้วิจัย

